

Dịch Covid-19 đã và đang ảnh hưởng nghiêm trọng đến phát triển kinh tế với những hệ lụy lâu dài. Để nhận diện diễn biến thực tế, tìm giải pháp và chủ động chuẩn bị cho sự phục hồi từ nay đến cuối năm, phóng viên Tạp chí Thuế đã có cuộc trao đổi với Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê Nguyễn Thị Hương xung quanh các nội dung này.

Xin bà cho biết khái quát về tình hình kinh tế, sản xuất công nghiệp tháng 8 và 8 tháng đầu năm nay?

Như chúng ta đã thấy, tình hình kinh tế tháng 8 và 8 tháng năm 2021 diễn ra trong bối cảnh dịch Covid-19 với biến chủng mới có tốc độ lây lan nhanh chóng, diễn biến phức tạp tại nhiều địa phương, đặc biệt là tại TP HCM và một số tỉnh, thành phía Nam. Theo đó, sản xuất công nghiệp tháng 8 giảm 4,2% so với tháng trước và giảm 7,4% so với cùng kỳ năm trước. Tuy nhiên, tính chung 8 tháng, chỉ số sản xuất công nghiệp vẫn tăng 5,6% so với cùng kỳ.

Qua theo dõi, chỉ số sản xuất toàn ngành công nghiệp đạt đỉnh tăng trưởng trong tháng 4 (tăng 23,7% so với cùng kỳ) nhưng giảm nhanh trong 4 tháng liên tiếp. Cụ thể, tháng 5 tăng 11,9%; tháng 6 tăng 4,9%; tháng 7 giảm 0,3% và tháng 8 giảm 7,4%. Trong đó, ngành công nghiệp chế biến, chế tạo (ngành đóng góp lớn nhất của toàn bộ nền kinh tế) có tốc độ tăng trưởng từ tháng 4 đến tháng 8 lần lượt là 26,4%; 14,5%; 6,0%; 0,7% và -9,2%.

Vượt khó tìm đà phục hồi kinh tế

Sự sụt giảm này dự báo sẽ ảnh hưởng nặng nề đến khả năng hoàn thành mục tiêu tăng trưởng ngành công nghiệp và kinh tế ở hầu hết các địa phương, cũng như mục tiêu phát triển kinh tế xã hội năm 2021 của cả nước.

Dịch bệnh còn tác động đến kim ngạch xuất khẩu hàng hóa, khi chỉ số này tháng 8 đạt 26,2 tỷ USD, giảm 6% so với tháng trước mặc dù tính chung 8 tháng kim ngạch xuất khẩu đạt 212,55 tỷ USD, tăng 21,2% so với cùng kỳ năm trước. Tổng vốn đầu tư nước ngoài đăng ký vào Việt Nam tính từ đầu năm đến ngày 20/8 đạt 19,12 tỷ USD, giảm 2,1% so với cùng kỳ. Đây là mức giảm không đáng kể trong bối cảnh bất lợi.

Với diễn biến này, bà có thể đánh giá về tình hình hoạt động và những khó khăn mà cộng đồng DN đang gặp phải?

Sự bùng phát mạnh của làn sóng Covid-19 lần thứ tư cùng các đợt giãn cách liên tiếp khiến hoạt động sản xuất kinh doanh của DN bị ảnh hưởng nặng nề, đặc biệt là ở các địa phương phía Nam. Theo đó, số DN rút lui khỏi thị trường trong 8 tháng qua là 85,5 nghìn đơn vị, tăng 24,2% so với cùng kỳ. Song, số liệu này có thể chưa phản ánh đầy đủ thực tế do nhiều địa phương thực hiện giãn cách xã hội nên các DN không thể làm thủ tục liên quan đến giải thể hay ngừng hoạt động. Mặc dù trong 8 tháng, cả nước có 81,6 nghìn DN thành lập mới, với tổng số vốn đăng ký gần 1.133,4 nghìn tỷ đồng, nhưng chỉ tiêu này đã giảm 8% về số lượng DN và giảm 7,5% về vốn đăng ký so với cùng kỳ.

Có thể nói, các DN hiện đang phải đối diện với nhiều khó khăn, từ thiếu hụt nguyên, vật liệu đầu vào, đứt gãy chuỗi sản xuất... cho đến chi phí vận chuyển, lưu kho tăng cao. Bên cạnh đó, thị trường trong nước và xuất khẩu bị thu hẹp do nhu cầu tiêu dùng giảm mạnh. Ngoài ra, các DN còn bị đội chi phí sản xuất do phải áp dụng thêm các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19; tình trạng không có đủ lực lượng lao động, hoặc phải chịu chi phí sản xuất cao để thực hiện các công đoạn cung ứng nguyên vật liệu, sản xuất kinh doanh, tiêu thụ sản phẩm. Một số đơn vị, do không có đủ nguyên vật liệu để

Dịch bệnh Covid-19 khiến hoạt động của nhiều DN bị ảnh hưởng nặng nề Ảnh: BCT

sản xuất, nên không thể giao hàng đúng hạn, phải giãn hoặc hủy hợp đồng đã ký.

Với vai trò là cơ quan tham mưu, Tổng cục Thống kê có những đề xuất gì để khắc phục khó khăn, thúc đẩy tăng trưởng?

Ở phạm vi rộng, nhiệm vụ ưu tiên nhất hiện nay là sớm kiểm soát được dịch bệnh, nhất là tại TP HCM và các địa phương đang áp dụng Chỉ thị số 16/CT-TTg, để từng bước mở cửa trở lại nền kinh tế, tập trung nguồn lực khôi phục hoạt động sản xuất kinh doanh. Đây là yêu cầu cấp thiết để tránh tác động dài hạn đến động lực tăng trưởng của nền kinh tế, làm cạn kiệt sức chống chịu của DN, người dân.

Theo đó, trước hết cần tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch nhằm kiểm soát dịch bệnh càng sớm càng tốt. Tiếp đến, tập trung chăm lo sức khỏe, đời sống của người dân, bảo đảm an sinh và phúc lợi xã hội. Trong đó, bảo đảm cung cấp lương thực, thực phẩm và các dịch vụ thiết yếu, dịch vụ y tế, an sinh xã hội cho người dân và có giải pháp hỗ trợ phù hợp với các nhóm đối tượng cụ thể. Cùng với đó, tiếp tục triển khai hiệu quả cơ chế, chính sách, giải pháp hỗ trợ người lao động, DN vượt qua khó khăn, ổn định và phục hồi sản xuất trong những tháng cuối năm.

Ngoài ra, Chính phủ cần siết chặt kỷ luật tài chính ngân sách, đẩy nhanh tiến độ thực hiện và giải ngân vốn đầu tư công; rà soát, hoàn thiện các quy trình thủ tục, bảo đảm đơn giản, thuận tiện cho triển khai dự án đầu tư công và thực hiện giải ngân; mở rộng hợp tác công tư. Chú trọng công tác đối thoại chính sách, xúc tiến đầu tư tại chỗ, nắm bắt tình hình, có biện pháp kịp thời, phù hợp tháo gỡ khó khăn cho DN đầu tư nước ngoài tại Việt Nam. Đặc biệt, hướng dẫn các DN xây dựng, thực hiện kế hoạch phục hồi sản xuất kinh doanh phù hợp với diễn biến của dịch Covid-19 tại các địa phương.

Xin cảm ơn bà.

Hồng Sơn (thực hiện)

Nhà đầu tư nước ngoài tiếp tục duy trì lòng tin với kinh tế Việt Nam

Đây là nhận định của Ngân hàng Thế giới (WB) đưa ra thông qua số liệu vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tại Việt Nam trong 8 tháng năm 2021.

Báo cáo cập nhật kinh tế vĩ mô của Ngân hàng Thế giới (WB) công bố ngày 15/9 cho biết trong 8 tháng đầu năm 2021, tổng vốn FDI đăng ký vào Việt Nam đạt 14 tỷ USD, chỉ thấp hơn 2% so với cùng kỳ năm 2020; trong khi vốn FDI thực hiện đạt 11,7 tỷ USD, tăng 2% so với cùng kỳ năm trước.

Riêng trong tháng 8, thời gian mà dịch Covid-19 đang diễn biến rất phức tạp, Việt Nam thu hút được 2,4 tỷ USD vốn FDI đăng ký, tăng 65% so với tháng 7. Vốn FDI đăng ký cao hơn chủ yếu do vốn đăng ký cấp mới đổ vào lĩnh vực công nghiệp chế biến, chế tạo. Mức tăng này cho thấy, các nhà đầu tư nước ngoài tiếp tục duy trì lòng tin với nền kinh tế Việt Nam trong trung và dài hạn.

Các chuyên gia của WB cũng nêu một số thông tin đánh giá về các chỉ số kinh tế vĩ mô của Việt Nam. Cụ thể, các biện pháp hạn chế đi lại đã ảnh hưởng đến giao thông trong nước và làm gián đoạn các chuỗi cung ứng, dẫn đến giá lương thực, thực phẩm tăng 1,2%, qua đó tạo áp lực lên giá cả nói chung. Tuy nhiên, chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tháng 8/2021 tăng 0,3% so với tháng trước được WB đánh giá là mức "tương đối ổn định". Bên cạnh đó, trong điều kiện diễn biến phức tạp của dịch Covid-19, dư nợ tín dụng cuối tháng 8 vẫn tăng trưởng 14,9% so với cùng kỳ năm trước, tương đương tốc độ tăng cuối tháng 7.

Các chuyên gia WB nhận định, tốc độ tăng trưởng này cao hơn so với thời gian trước đại dịch do các ngân hàng tiếp tục thực hiện chính sách cho vay ưu đãi và tái cơ cấu nợ, nhằm hỗ trợ các DN bị ảnh hưởng dịch bệnh. Theo WB, trong thời gian tới, kết quả tổng thể của nền kinh tế trong năm 2021 sẽ phụ thuộc chủ yếu vào khả năng Chính phủ có thể kiểm soát đợt dịch đang diễn ra một cách hiệu quả trong tháng 9 để các hoạt động kinh tế có thể quay lại trong quý IV/2021.

Chính phủ Việt Nam đang đi đúng hướng khi ưu tiên đẩy nhanh chiến dịch tiêm vaccine để bao phủ ít nhất 70% dân số từ 18 tuổi trở lên. Tuy nhiên, WB khuyến nghị, Việt Nam cần tiếp tục sử dụng chính sách tài khóa để thúc đẩy cầu trong nước trong ngắn hạn, bằng cách đẩy nhanh tiến độ giải ngân vốn đầu tư công và tiếp tục hỗ trợ thu nhập cho các hộ gia đình bị ảnh hưởng để giúp khôi phục tiêu dùng tư nhân; hỗ trợ cho các DN, nhất là hộ kinh doanh quy mô nhỏ, giúp đẩy mạnh các hoạt động kinh tế và tạo việc làm. **MD**